

**İhtiyat zabıt ve ihtiyat askerî memurları kanununun
muvakkat maddesinin (D) ve (C) fıkralarının tefsiri hak-
kında 3/3 numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Millî Müdafaa
Encümeni mazbatası**

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Sayı: 6/1205

6 - V - 1931

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

1076 numaralı ihtiyat zabıt ve ihtiyat askerî memurları kanununun muvakkat maddesinin (D) ve (C) fıkralarının tefsiri hakkında M. M. Vekâletinden yazılan 2 - IV - 1931 tarihli ve 1030 numaralı tezkerenin sureti muktezası ifa buyrulmak istirhamile takdim olunmuştur efendim.

*Başvekil
İsmet*

Başvekâleti Celileye

16 - 6 - 1927 tarih ve 1076 numaralı ihtiyat zabıtları ve ihtiyat askerî memurları kanununun muvakkat maddesinin (D) ve (C) fıkraları hükmüne tevfikân çağrılan efrattan gelmeyenler hakkında ne suretle ceza tertip edileceği bazı cihetlerden sorulmakta ve bu hususta mevcut kanunlarda sarahat olmaması ifayı muamelede tereddüdü mucip görülmektedir. Esasen 1076 numaralı kanunun neşri tarihinde (D) ve (C) fıkralarına tabi efrat doğum ve askerliğe duhulleri itibarile ve mülga mükellefiyeti askeriyeye kanununun 42 inci maddesindeki sarahat veçhile kısmen ruhsatlı ve kısmen de ihtiyat efrat meyanında bulunmakta olduklarından bunlardan vaki davete icabet etmeyenler hakkında da sınıfları efradından davete icabet etmeyenler gibi muamele ifası lâzım gelirse de ruhsatlı efradın seferberlik olmadıkça celbedilemeyecekleri ve ihtiyat efradın B. E. ile kararlaştırıldıktan ve Heyeti Vekile kararına iktiran ettirildikten sonra talim, manevra, dahilî asayiş ve seferberlik için sınıf ihtiyacına göre kısmen veya kâmilen çağrılacakları ve talim, manevra için çağrılacakların her defasında talim ve manevra müddetinin 45 günü geçmiyeceği mezkûr 1111 numaralı askerlik mükellefiyeti kanununun 10, 57, 58 inci maddelerinde musarrah olup halbuki (D) ve (C) fıkralarına tevfikân celbedilenlerin mezkûr muvakkat maddenin yukarısında yazıldığı veçhile celpleri ihtiyat zabıt ve memuru olarak yetiştirilmeleri maksadına matuf ve müddeti istihdamları da talim ve manevra için mukayyet 45 günü müteceviz bulunması hasebile ruhsatlı ve ihtiyat efrada ait mevzuatı kanuniye ile tevafuk etmediğinden davete icabet etmeyenleri hakkında mezkûr sınıflar efradına kıyasen ceza tertibi maksadı kanunla kabili telif görülmemektedir. Gerçi (D) ve (C) fıkralarına tebaan silâh altına alınan efradın sureti celplerinin talim mahiyetinde olduğu beyanile bunlardan memur bulunanların maaş ve memuriyetleri hakkında 20 - 6 - 1928 tarih ve 139 numaralı tefsiri kanunî ile tahtı karara alınmışsada bu tefsirin talim ve manevra müddetinin 45 günü geçmiyeceği hususundaki 58 inci maddede mevcut kaydı kanuniyi ilga edip etmediği kestirilemediğinden ve keyfiyet esas itibarile kanunun tefsirine müteallik bulunduğundan keyfiyetin tekrar

B. M. Meclisine sevki ile bir karara raptı merhunu müsaadei devletleri bulunduđu maruzdur efendim.

M. M. V.
Zekâi

Millî Müdafaa Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Millî Müdafaa Encümeni

28/VI/1931

Karar No: 11

Esas No: 3/3

Yüksek Reisliğe

İhtiyat zabıtları ve ihtiyat askerî memurları hakkındaki 1076 numaralı kanunun muvakkat maddesinin (D) ve (C) fıkrasının tefsirine dair Başvekâletin 6/V/1931 tarih ve 6/1205 numaralı tezkeresi ile encümenimize havale buyrulan evrak M. M. Vekâletinin mahsus memuru ile beraber tetkik ve müzakere edildi:

D - C fıkralarındaki zatlar, 16/V/1927 tarihli ve 1076 numaralı kanunun mer'iyetinden evvel ihtiyat zabiti yetiştirmek için ittihaz edilmiş olan muhtelif usul ve şartlara tevfikân talim ve hizmet görmekte iken bir çok sebep ve icaplar dolayısıyla mezkûr şartları tamamlamadan evvel hizmetten terhis edilmiş ve ihtiyat zabıt namzetliği sıfat ve hakkını muhafaza ederek ihtiyat zabıt vekillikleri neticelenmemiş olanlardır.

Bu gibileri noksan kalan muamelesinin ikmali ve vaziyetlerin intaer için hizmete ve talime çağırılmaları ihtiyat sınıfında bulunanların talim ve manevra gibi çağırılışları mahiyetinden başka bir mahiyettedir. Bu itibarla bunlar hakkında 1111 numaralı askerlik mükellefiyeti kanunundaki talim müddeti olan 45 gün kaydine tabi olmayıp (D) ve (C) fıkralarında yazılı müddetlere tabi olmaları tabiidir. Aynı mülâhaza veçhile hizmet ve talime çağırılan mezkûr ihtiyat zabıt namzetlerinin silâh altında buldukları müddetçe maaş ve memuriyetleri hakkında da 27 kânunuevvel 1928 tarihli ve 139 numaralı tefsiri kanunî hükmünün tatbiki lâzım gelir. Yukarıda yazılı maksat için talim davetine icabet etmeyenlere tatbiki icap eden cezaların ihtiyat efradından olanlara tertip edilen cezaların aynı olması icabı kanunidir.

Binaenaleyh meseleye taallûk eden kanun hükümleri sarih ve vazih olduğundan keyfiyetin tefsirine mahal görülmediğine encümenimiz karar vermiştir. Arz olunur.

M. M. En. Reisi	M. M.	Kâtip	Âza	Âza	Âza	Âza
Kütahya Na.	Giresun	Muş	Diyarbakir	Balıkesir	Ordu	Kastamonu
İhsan	İhsan		Kâzım	Enver	Recai	A. Rıza
Âza	Âza	Âza	Âza			
Elâziz	Kars	Tokat	Tokat			
Ahmet Saffet	Muhittin	B. Lâtifi	Hüsni			